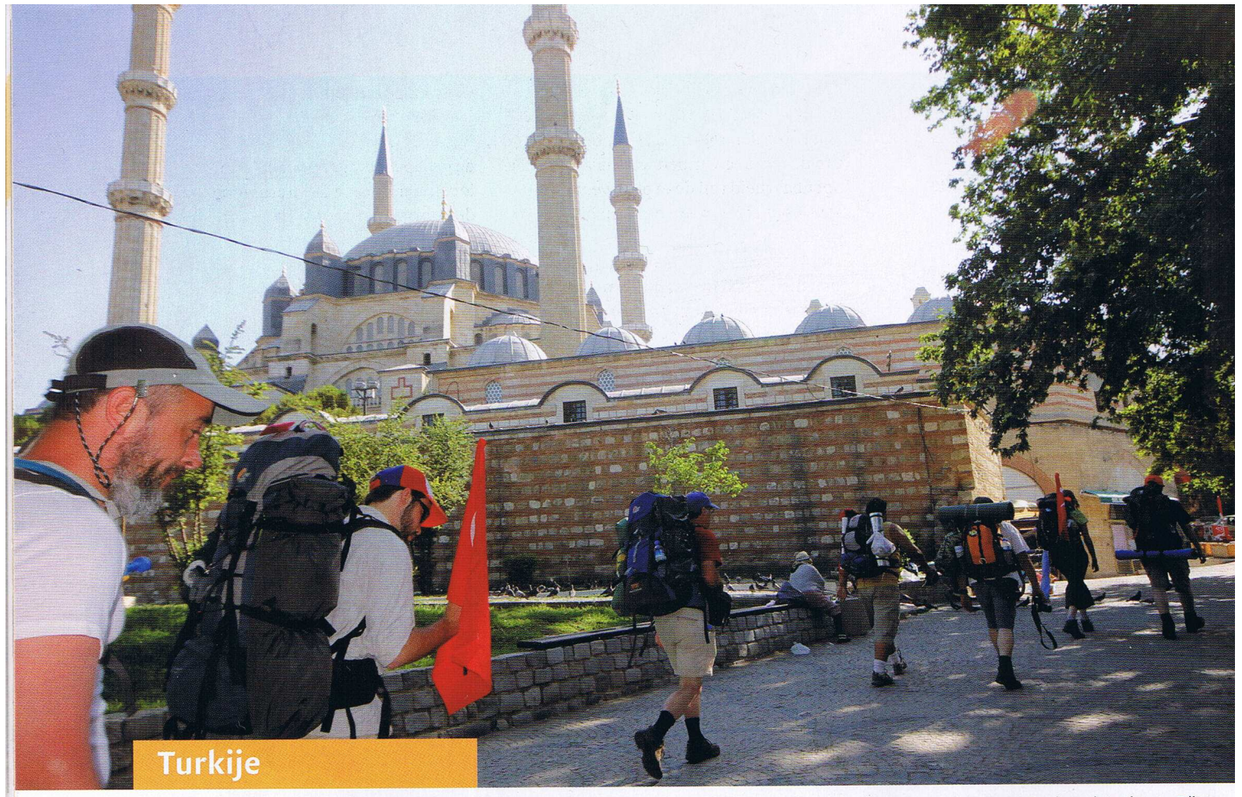

Turkije

Lopen langs de moskee van Edirne

Met stickers en spuitbussen naar Istanbul

Tekst: Kyra Kuitert
Foto's: Giovanni Cordoni

Ze trotseerden de brandende zon, stromende regen en ondoordringbaar struikgewas. Desondanks heeft een groep vrijwilligers in juni 2010 een ruim driehonderd kilometer lange wandelroute van de Bulgaarse grens naar Istanbul gemarkeerd. Met het markeren is een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van de Sultans Trail, een nieuw cultuurhistorisch Lange Afstand Wandelpad (LAW) van het Oostenrijkse Wenen naar Istanbul in Turkije

Süleyman Kanuni, de langst regerende sultan van het Ottomaanse rijk, maakte zijn eerste veroveringstocht van Istanbul naar Wenen in 1529, en deed dit opnieuw in 1532. Het lukte de sultan en zijn gevolg beide keren niet om tot de stad Wenen door te dringen. De historische Sultan's Trail begint dan ook aan de rand van Wenen en eindigt bij het graf van de sultan achter de Süleymaniye moskee in Istanbul.
In de zomer van 2009 heeft een aantal mensen de Sultans Trail proef gelopen en afgelopen zomer heeft een internationale (Nederlands, Braziliaans en Turks) groep vrijwilligers het 330 km lange Turkse deel van de Sultans Trail gemarkeerd. De jongste deelnemers was 17, de oudste 67!

Een warme start

De eerste wandeldag van de grenspost Kapikule tot de stad Edirne kunnen we de speciaal ontworpen stickers, spuitbussen en houten pijlen uitproberen. Al snel blijkt dat iedereen zo zijn voorkeuren heeft. De een heeft meer op met 'graffiti spuiten' op oude muren terwijl de ander liever hoog in palen klimt om pijlen op te hangen.
In het hotel in Edirne kunnen we ons nog eenmaal tegoed doen aan een comfortabel bed. Vanaf dat moment moeten we maar zien waar we de nacht zullen doorbrengen; dit is per slot van rekening geen georganiseerde reis en iedereen sjouwt om die reden een tent mee in zijn rugzak. Met temperaturen tot 40 graden, is het de eerste dagen flink afzien, veel water meenemen en, maar dat zal de hele reis zo blijven, bij elk dorpscafé tussen de oude mannen eindeloos kopjes thee drinken. In Turkse cafés serveert met sterke thee met veel suiker. En niets anders. Voordeel is dat het geen enkel probleem is als je je eigen eten opeet. Bij gebrek aan serviesgoed komen er oude kranten op tafel. De meeste van onze lunches worden op deze wijze genuttigd en bestaan uit brood, zondoorstoofde tomaten, worst, een homp feta en 'de rest', afhankelijk van wat in de lokale winkeltjes voorradig is.

Kamperen naast de moskee

In Kavakli hebben we onze tenten opgezet bij de voormalige dorpsschool, waar we de hele nacht worden wakker gehouden door blaffende honden. Zoals bijna elke ochtend worden we vroeg gewekt door de mechanisch versterkte muezzin, die rond midzomer al om half vijf begint te reciteren. De dorpelingen lopen elke keer uit

De drukte van Istanbul overvalt ons na de rust van het platteland en de verstilde dorpjes

om te zien hoe wij 's avonds ons minicampinkje opbouwen (inclusief waslijnen) en de volgende morgen weer afbreken. Helaas lukt het niet altijd om in de vroege ochtendkoelte te vertrekken. Dat komt omdat we regelmatig afspreken met bijvoorbeeld burgemeester, dorpsoudste of de pers. Dit zijn natuurlijk belangrijke ontmoetingen is voor het slagen van de Sultans Trail.
Er wordt in elk dorp verbaasd naar onze groep gekeken, er komen eigenlijk nooit buitenlanders in deze regio. Maar juist de authentieke dorpjes maken deze wandeltocht zo interessant. Groot voordeel van de vele contacten met lokale bewoners is dat ze altijd bereid zijn extra dingen voor ons te doen. Soms worden onze zware rugzakken met auto of bus een eind vooruit gebracht, zodat we slechts gewapend met waterflessen, stickers en pijlen op pad kunnen. Ook wordt de hele groep ergens op een aanhanger geladen die ons naar een amfitheater en een bron met geneeskrachtig water brengt. We slapen in privéhuizen en in een dorpsfeestzaal en krijgen eindeloos veel kopjes thee en zelfs maaltijden aangeboden.

Handen uit de mouwen

In het dorp Karıncak worerden we hartelijk ontvangen en mogen we onze tent opzetten naast de moskee. Er is in het dorpshuis een relatief schone toilet (die zijn hier schaars) en bij de voetenwasplek van de moskee kunnen we ons wassen. De openbaarheid van deze plek weerhoudt sommigen er niet van om zich hier zo goed als uit te kleden en hun haren te wassen. Het prettige is dat de lokale bevolking zich hier totaal niet aan lijkt te storen.
Over het algemeen hebben we het gevoel met veel warmte en respect in de dorpen te worden ontvangen.
We vinden het wel jammer dat overal zo veel zwerfafval ligt. Het is te hopen dat de lokale overheden snel het nut van goede afvalverwerking gaan inzien. We besluiten in dit dorp het goede voorbeeld te geven en organiseren spontaan een opruimproject. We markeren de volgende ochtend twintig kilometer van de route en keren met bus en auto 'huiswaarts'. Daar zijn ondertussen vuilniszakken, handschoenen en schepnetten verzameld en we gaan, samen met alle kinderen van het dorp, zwerfvuil uit de bosjes en de beek halen. Naast grote hoeveelheden lege blikjes en waterflesjes vinden we veel chipszakken en zelfs een dode slang van twee meter lang. Als afsluiting gaan we samen met alle kinderen ijsjes eten en natuurlijk een groepsfoto rond ruim twintig (!) volle vuilniszakken.

Groener en natter

Vanaf Saray wordt het landschap langzaam groener met meer (stekel)bos, waar we regelmatig verdwalen. Hoewel het markeren grotendeels gelukt is, zijn dit delen van de route waarvoor we in 2011 terug gaan met enkele vrijwilligers, om de puntjes op de i te zetten.
Het weer slaat om. Als we bij een houtskoolbranderij zijn worden we binnen gevraagd in een hutje met golfplaten afdak. Geen overbodige luxe want er barst enorme onweersbui los, die uren boven ons hoofd blijft hangen. Ook hier krijgen we thee. Als de regen wat minder wordt besluit een deel van de groep met regenponcho's door te lopen, terwijl een deel terugloopt naar de doorgaande weg om de bus naar het volgende dorp te nemen.
Door de vele regen wordt het pad steeds modderiger en na enkele glijpartijen en met minstens een kilo klei aan elke schoen lopen we het laatste stuk van deze zware dag. Gelukkig begint er alweer een voorzichtig zonnetje te schijnen en we worden beloond met een eerste blik op een mooie baai van de Zwarte zee.

Lopen langs een stuwmeer

De laatste dag lopen we langs een stuwmeer, dat de stad Istanbul van water voorziet. Hier is een afwisselend recreatieterrein ontstaan. Jammer dat het ook hier de grond weer bezaaid is met zwerfvuil. Bij een dorp langs het stuwmeer krijgen we een leegstaande woning aangeboden om te slapen. We verdelen ons over de drie kamers en genieten van een van de weinige warme douches onderweg. Dat je daarbij het gevaar loopt geëlektrocuteerd te worden nemen we op de koop toe. We eten in een gezellig eethuisje; voor buiten eten is het nu echt te koud.
's Avonds gaan een aantal liefhebbers bij een bruiloft kijken. In een zaal gevuld met plastic tuinstoelen en vooral veel vrouwen wordt door jongelui gedanst op een oorverdovende live band. Een gesprek is niet mogelijk, eten en drinken overigens ook niet; dat is voor ons Nederlanders een verrassing. De piepjonge bruid en

Juist de authentieke dorpjes maken deze wandeltocht zo interessant

Sultans Trail volop in ontwikkeling

Op dit moment wordt er hard gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de Sultans Trail, die loopt van Oostenrijk, Hongarije en Kroatië via Servië en Bulgarije tot Turkije. Het pad maakt op sommige plekken gebruik van bestaande Europese langeafstandspaden, waaronder delen van de E8 en de Donauweg. Na het Turkse stuk zullen de komende jaren ook andere delen van de route worden gemarkeerd.
De stichting Sultans Trail met een kantoor in het Rosenstock Huessy huis in Haarlem (officieel startpunt voor de fietsroute naar Santiago) wordt gerund door vrijwilligers. Alle hulp is welkom. Van 13 t/m 28 april 2011 gaat een groep de route in Turkije nogmaals lopen. Er zijn nog enkele plaatsen vrij. Meer info op www.sultanstrail.com.
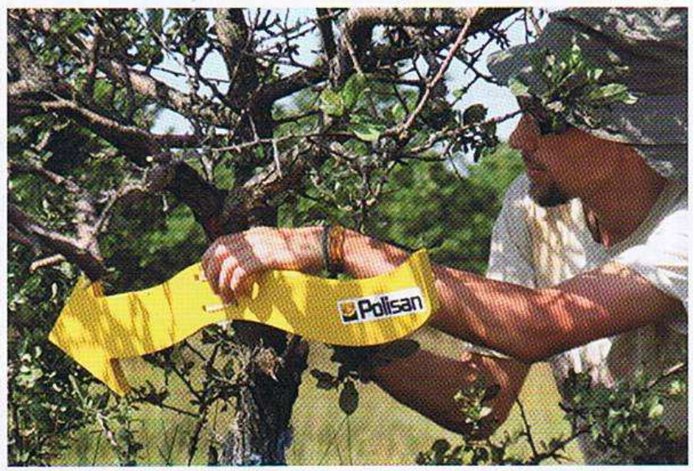
De route is gemarkeerd met stickers en houten, gele pijlen